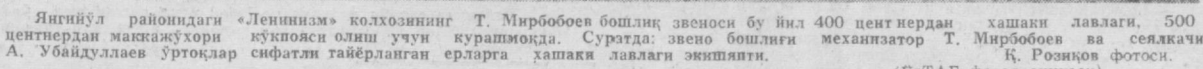

БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАМИЗ

Ш. ЖАББОРОВ.

и турар-
да шу
ни кўриб

МАДАНИЙ ДАМ — МЕХНАТГА ҲАМДАМ

ЧИРЧИК ЭЛЕКТРОХИМИЯ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИ ОБЛАСТИМИЗДА БИРИНЧИЛАР ҚАТОРИ ИККИ КҮН ДАМ ОЛИНАДИГАН БЕШ КҮНЛИК ИШ ҲАФТАСИ АСОСИДА ИШЛАШГА УТГАН ЭДИ. МАНА ТУҚҚИЗ ОЯДАН БЕРИ КИМЕГАРЛАР ЯНГИЧА МЕХНАТ КИЛИШЯПТИ. УЛАРНИНГ ТАЖРИБАСИ БУ ТАДБИРНИНГ ЖУДА КАТТА АФЗАЛИКЛАРИ БОРЛИГИНИ ЯҚҚОЛ НАМОЕН ҚИЛМОҚДА. ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРНИНГ ИШ ШАРОИТИ АНЧА ЯХШИЛАНДИ. УЛАР УЗЛАРИНИНГ

БИЛИМ ДОИРАЛАРИНИ КЕНГАЙТИРИШ, МАЛАКАЛАРИНИ ОШИРИШ, ФАРЗАНДЛАРИ ТАРБИЯСИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНИШ УЧУН КҮПРОҚ ВАҚТ АЖРАТАДИГАН БҒИЛИБ ҚОЛИШДИ.

КОРХОНА МАЪМУРИЯТИ, ПАРТИЯ ВА КАСБА СОЮЗ ТАШКИЛОТЛАРИ КИМЕГАРЛАРНИНГ БУШ ВАҚТИ МАЪМУНЛИ УТИШИ, МАДАНИЙ ХОРДИҚ ЧИҚАРИШЛАРИ УЧУН ҚАТОР ТАДБИРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРДИЛАР. УШБУ САҲИФАДА ШУЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

ҲАР ҲАФТА ШУНДАИ

ҲАШАМАТЛИ маданият саройи. Бу салобатли бино социалистик шаҳар ҳуснига ҳол бўлиб тушган. Бу ердан бутун Чирчиқ, унинг қўрғаватини уйлари, кукун-тун меҳнат қайнаётган корхоналари яққол кўзга ташланади.

Шаҳар баҳорининг яшил либосига бурканган. Қурилиш майдонларидаги осмонга бўй чўзган минора кранларининг ҳартурлари аҳён-аҳёнда чайқалиб кўриди. Шаҳар бамисоли тоққа тўташиб кетган. Кўмбўк далавлар охиридаги тоғ тизмалари, уларнинг муз босиб ётган қўрғилари қуёш ёғдурида ажиб товланади. Тинмай оёб турган шабада бетларининг майин силлаб ўтади... Нақадар гўзал манзара! Уни томоша қилганинг сари яна кўрнинг, ором олганиг келади. Ҳа, Чирчиқ шаҳри ва водийси шундай кўркам, гўзалки, унинг табирифини келтиришга тил ожизлик қилади!

Маданият саройи ҳам шу кунни табиат гўзаллигидан андоза олгандай. Худди янги келинчақлар ундик бекатлиган. Унинг пештоғига унужли ишлар, маданият дам олишга чакирувчи қўрғават оёб қўйилган. Фойсес, барча аёл ва хоналари ҳам қиш қўзғини кўнотиради, қўзғини озади, қўзғини бекатлиган. Турли кўрғазмалар, юксалиш диаграммалари киши диққатини ўзига тортади.

БУГҲҲҲ сарой ўзгача фойсасига бўлиб кетган. Бу ерга бамисоли барча кимегарлар оилалари билан кўчиб келгандек. Кексаю-ш, эндиғина қадам босаётган гўдаклар — барча асанган-тусанган. Ҳаммаининг чеҳрасида кулгу, янинг-қизларнинг ҳушчанчақ хандалари, ҳаши-мўтобалари аяқда. Бугунги ашанбада ҳам оқчи эшиклар кўни. Чирчиқ, электротехника комбинати ишчи-хизматчилари ва оила аъзоларининг навбатдаги дам олиш кунини ташкил этилган эди.

Маданият саройи фойсидига таомларини сотиш виставкасида савдо қизғин борапти. Наридонда чин ва шпатель газламасидан кийимлар бичилиб, сотилмоқда. Сарой ҳузуридаги фото ва ҳаққ тасвирий санъат студиялари аъзоларининг ишлари кўрғазмасини катта-кичик зўр қизғин билан томоша қилмоқда.

Бир томонда ўттиздан орттиш шахмат таҳсири устида «кани» бормоқда. Шахмат бўйича мастерликка кандидат, комбинатини электр қуввати билан таъминлаш тармоғи мастери Анатолий Драгомерский бир йўла йигирматача тахтада

сванс бормоқда. Шахмат, домино бўйича конкурси мусобақаси кескин ўтди. Унинг голларига турли-туман асдалик совғалари берилди. Янги китоблар сотувчиларнинг қўли-қўлига теғмайди. Меҳнатчилар бадий адабиётлар қатори химия саноати ишлаб чиқаришга оид китобларни ҳам қўли қилишарди.

Шу вақт руҳовий оркестрининг оромбахш садоси ҳаммаёқни тўтиб, шаҳар устида эр-кин куш каби парвоз қилди. Ешлар жуфт-жуфт бўлиб таңага тўшиб кетишди.

Кимегарларнинг фарзандлари ҳам эътибордан четда қолмади. Шу кун уларнинг дидига, ешига мос турли кўнгли очар ўйинлар ташкил этилган. Иккинчи томошалар асли кун бўли улар ихтиёрига топшириб қўйилган. Саройнинг Александр Яковлевна Гаупт раҳбарлигидаги кўнглич қўнгли атрапининг ёш ҳаваскор санъаткорлари аса қатор спектакллари кўрсатишди. Айниқса, уларнинг биринчи бор кўрсатган «Етти улоқ ва бўри» кўнглич қўнгли спектакли болаларга жуда манзур бўлди. Шундан сўнг саройдаги болалар бадий ҳаваскорлик тўғрисида аъзолари концерт қўлиб беришди.

Шу кун «Сиз Чирчиқда яшайсиз, шахримизнинг фахри гражданиларини биласизми?», «Ҳаммаиз шахримизни севамиз, унинг ривожланиши истисболарини қандай?» тема-ларида ўтказилган йилликлар ҳам дам олиш кунини иштирокчиларида катта таассурот қолдирди. Чирчиқнинг фахри гражданилари — электротехника комбинати 3-дехнининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Наҳрамон Омон Илсесов, комбинат бош инженери Георгий Владимирович Палецкий, 3-дех аппаратурчиси, СССР Олий Советининг депутаты Анна Павловна Костеневага сўзга чиқиб шаҳарнинг, ўз корхоналарининг қурилиши, юксалиши ҳақида, ўз ишлари ҳақида гапирди. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Г. Якубов, шаҳар иккинчи комитетини раис В. А. Ларин, бош архитектор Шербаков ўртоқлар шаҳарнинг истиқбол билан баътафсил таништирдилар.

Шу кун қизқарди учрашувлар, ўйинлар кечгача давом этди. Орадан бироз вақт ўтгач, йилгандар катта томошалар залига киришди. Бу ерда улар Чапаев дивизияси штабнинг собиқ бошлиғи ўртоқ Владимирскийнинг афсонавий қаҳрамони ва унинг дивизияси ҳақидаги ҳикоясини мароқ билан тингладилар. Шундан сўнг журналист З. А. Назарова Юрийберг процесси ҳақида сўзлаб берди. «Химик» футбол командаси аъзолари билан сўхбат ўтказилди.

Кун ботиб, осмонга юлдуз

лар чамани ёйилди. Аммо атроф ҳамон тавжум эди. Маданият саройи бадий ҳаваскорлари ижросида концерт бўлди. Унда рус ва ўзбек, қозоқ ва татар, украин ва белорус ҳамда бошқа қардош тиллардаги қўнглич янгради, турли ҳаққлар раислари ижро этилди. Драма тўғрисида аъзолари пьесалардан парчалар кўрсатишди. Ўйин кули ярим тунгача давом этди...

Биз ҳар ҳафтанинг шанба ёки дам олиш кунини ташкил этилаётган маданий тадбирларнинг фақат бир кундагиси ҳақидагина ҳикоя қилдик.

ЯНГИЧА ТАЛАБ, ЯНГИЧА ИШ

— Кимегарларимиз икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтганларидан бери юмунимиз кўпайиб қолди. — дейди маданият саройи директори Александр Петровна Нестеренко, — ишмизнинг мазмунига, формасига талаб кучайди. Ишчи-хизматчиларимиз ўзларининг беш кунлик иш ҳафтасига асосан ишчи-хизматчиларига асосан ердан бериш мўқаддас бурчимиз бўлиб қолди.

Ҳақиқатан ҳам саройи коллективи беш кунлик иш ҳафтаси жорий этилганидан сўнг ўз фаолиятида кескин бурилиш ясади, ишнинг қайта қўрди. Меҳнаткашларнинг яхши ҳордиқ чикаришларини ташкил этишга эътиборини қўйишарди. Бу масалага ҳар томошада пухта ўйланган ҳолда иккинчи бандошадиган бўлиб қолди. Саройи ҳодимлари ишчи-хизматчиларни ҳузурига тез-тез бериш, уларнинг дам олишнинг ташкил этиш ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини, иштакларини ўрганадилар. Дам олишнинг уюштиришда бунинг ҳисобга оладилар.

Маданият саройи дам олиш кунларини, сирғалувчи графини асосида ишлайдиган бўлди. Ҳар ҳафтанинг шанба ва ашанбада оқчи эшиклар кўни ўтказилди. Бундай кунларда юзлаб, минглаб шаҳарликлар катта ҳоҳиш билан иштирок этишарди.

Сарой фаолиятида жуда кўп бошқа ишлар ҳам бор. Теннис кечалар, машҳур кичиклар билан учрашувлар, спорт ва физкультура кечалари, викториналар, энг яхши қўнглич ижроси номини олиш учун конкурслар, савол-жавоб кечалари, шахмат-шапка мусобақалари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Айни вақтда, маданият саройи маъмурияти меҳнатнинг илғор усуллари, фан ва техника ютуқларини, айниқса химия саноатида оид илгирликларни пропаганда қилишга жуда алоҳида аҳамият бериб келишди. Шу мақсадда ишлаб чиқариш илгирликлар билан учрашувлар, турли-туман стендлар, кўрғазмалар ташкил этилган.

Комбинатда меҳнат қилаётган кўп сонли аёл ишчи-хизматчиларнинг дам олишнинг уюштириш ҳам эътибордан четда қолмаган. Уларга мос ҳар хил тадбирлар мунтазам ўтказиб турилади. Ҳар ҳафтанинг бешинчи кунда «Хотин-қизлар жумаси» шиори остида ўтадиган бундай кунларда аёлларга бола тарбиясида туртиб, кичир-кичир уй-рўзгор ишларини қандай бажариш ҳақида масалалар берилди. У ёки бу таомни қандай пишириш, уйлари бекатли, уй-рўзгорини батариб сарфлаш, бола-ларини ёшига қараб тарбиялаш ҳақидаги мухассислар, педагогларнинг дуктавларини тингладилар. Уй бекалари ўз уйларида тайерлаган таомлар конкурси ўтказилди ва гоили-ларга асдалик совғалари берилди.

Маданият саройи ишида меҳнаткашларни эстетик тарбиялаш алоҳида ўрин тутди. Бу ерда 14 та бадий ҳаваскорлик тўғрисидаги машҳур лотларини мунтазам ўтиб турилади. Уларда турли ёш ва насбдаги 500 дан орттиқ ҳаваскор ишчи-хизматчи қатнашапти. Бундан ташқари, 12 та бола-лар бадий ҳаваскорлик тўғрисида 500 га яқин ўғил-қиз шугулланапти. Бу тўғрисида иштирокчилари комбинат

цехлари ва участкалари, Тошкент бунёдкорлари, Чирчиқ ГЭСи билан қўрғаватини ва қурилишлари меҳнаткашлари ҳузурида тез-тез концертлар қўлиб туришди, спектакллари кўрсатишди. Сарой ҳузурида ишлаётган тасвирий санъат, фотография, киноҳаваскорлар студияси ва бошқа шу каби ўнлаб тўғрисида юзлаб кимегарлар машғул бўлмоқдалар.

Одатда, рақамлар зериктирувчи бўлади, дейишди. Лекин, биз маданият саройи маъмурияти ва ҳаваскорларнинг меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чикаришларига қанчалик катта ердан беришга қанчаликни тўла тасаввур қилиш учун шу рақамларга ҳам мурожаат қилмоқчимиз. Беш кунлик иш ҳафтаси жорий қилингандан бери турли темаларда 80 кеча, 32 сая, 175 лекция ва доклад, 12 марта китобхоналар конференцияси ташкил этилди. Бадий ҳаваскорлар кун билан 230 дан орттиқ концерт берилди. 200 мингта яқин кишига маданий ҳизмат кўрсатилди.

СОҒ ТАНДА СОҒ АҚЛ

Физкультура ва спорт билан шугулланиш асосан дам олишнинг муҳим омилларидан биридир. У совет кишининг ҳартоғионамла баркамол ўсиши, соғ ва саломат бўлишида катта роль ўйнайди. Шунинг ҳисобига олиб, комбинат раҳбарлиги физкультуранинг ривожланиши, спортчилар сафини ошириш, бундай муҳим соғломлаштириш ишига ишчи ва хизматчиларнинг кенг доирасини, ёшлар натори катта ёшдагиларни кўпроқ жалб қилиш масаласига эътиборини қўйишарди.

— Икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтгани билан спорт билан шугулланиш истисни билдирувчилар жуда кўпайиб кетди. — дейди комбинат ҳузуридаги «Чимен» спорт клуби раиси Алексей Николаевич Прокопчук. — Сафимиз биринча бари кенгайди.

Алексей Николаевич иш ҳафтаси қисқаргани ва беш вақт қўлишнинг натижасида омавий спорт ишларини кенгайтириш, турли омавий мусобақалар ўтказиш учун кенг имкониятлар вужудга келганлиги ва бу соҳада қилинган ишлар, амалга оширилган тадбирлар ҳақида батафсил таъкир берди.

Спорт клуби маъмурияти меҳнаткашларнинг иштакларини ҳисобга олиб, қатор янги секциялар ташкил этди. Ундай ишнинг иккинчи армонида, яқин беш кунлик иш ҳафтаси жорий қилинган, турли ва алынган омавий секцияси тузилди. Шунингдек, бадминтон, эшакчилар, балиқ овловчилар, ўрта ва катта ёшдаги кишилар учун бир қанча соғломлаштириш секциялари иш бошлади.

Комбинатнинг Оқтоғидаги пионерлар лагерига яқин мавсумда туристик база ташкил этилди. Шу мавсумдаёқ юзлаб кимегарлар шанба ашанба кунларини оромбахш тоғ бағрида ўтказдилар.

Ҳозир спорт клуби ҳузурида 16 та секция ишлаб турибди. Илгари ҳар кун секциялар машғулотига бир кунда 90—100 киши келиб турган бўлса, ҳозир ҳар кун 300 га яқин ишчи-хизматчи иштирок этишди. Бундан бери янча мўқаддас кўнглич ишчи-хизматчи сарфиди бор-йўғи 300 дан сар орттиқ киши бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сонини 1000 кишини ташкил этади.

Кўриб турибсизки, физкультура ва спорт билан шугулланиш омавий тус олган бу ердир. Ҳозирги вақтда комбинатда 21 та футбол, 29 та волейбол, 15 та баскетбол командалари тузилган бўлиб, уларда мингдан орттиқ кимегар шугулланапти. Ёнгли атлетика, кураш, оғир атлетика, шахмат-шапка, кўнглич, бадминтон, алынган-турли ва бошқа шу каби спорт турлари сирасинини ўрганаётганлар наторида аса юзлаб ишчи-хизматчилар бор. 200 дан орттиқ ўғил-қиз болалар спорт мактабиде таҳсил қўрипти.

Маданият саройи ҳузуридаги ўзбек рақс ансамблига ўйлаб кимегар хотин-қизлар бирлашган. Улар ўз санъатларини комбинат ишчи-хизматчиларига тез-тез намойиш қилиб туришди.

Республикадаги етакчи спорт коллективларидан бири ҳисобланган бу корхона физкультурачилари СССР халқлар олимпиади ўтган йили IV юбилей спартакиадада ҳам иштирок этишди. 28 кимегар мусобақаларда қатнашиб, мамлакатимиздаги барча спорт клублари орасида гимнастика бўйича саккизинчи, оғир атлетикада саккизинчи ўринни эгалладилар.

— Буларнинг ҳаммаси, — дейди пионерларда раис, — комбинат маъмурияти партия, касба союзи ташкилотларининг омавий спортини ривожлантириш ҳақида қилинган тадбирлар натижасидир.

ШИФОБАХШ ДАРГОҲЛАР

КОМБИНАТДА ишчи-хизматчиларнинг маданий дам олиш учун бошқа жуда кўп тадбирлар ҳам амалга оширилган. Юз ўнли профилакторий ҳар кун кечурун дам олувчиларни ўз бағрига олади. Ҳозир янада каттакор профилакторий қад кўтармоқда. У фойдаланишга топширилган бир йўла 200 кимегар маданий ҳордиқ чикаришга дам олиш учун катта бағрига олади. Республикаимизнинг ҳушманзара жойларидан саноатий ва дам олиш уйларига борувчилар ҳам анча қўлайди.

Касба союзи комитети бир кунлик дам олиш уйлари учун путевкалар олишни қўлайтирди. Ўтган йили 400 киши шундай дам олиш уйларида бўлди. Бундан ташқари, Оқтоғи яқинида ёш дам олиш уйи ташкил этилди. Унда бир йўла 400 киши дам олади.

Республикаимизнинг ўрминдаги қишлоқ қишлоқ тарихий ёдгорликлари бўлган шаҳарлар, турли хил музейлар, санъат ўқоқларига, Ёстонликнинг манзарали тоғ бағрилари, ўрмонлари, қир-адирларига ҳар ҳафта сайлалар ўтказиш одат бўлиб қолди бизда. — дейди комбинат касба союзи комитети

раиси ўртоқ Сулаймонов. — Ҳозир, ҳозирча шаба ва янги ба кунларини шаҳардан ташқарида ўтказмоқчи бўлаётганлар жуда кўп, лекин уларнинг талабини тўла қондириб бўлмайпти. Лекин, имкон борича кўпроқ ишчи-хизматчи соғломлаштиришга жойларда дам олишнинг татминлашга ҳаракат қилинмоқда. Ҳар шанба кунини шу мақсадда турта авторбус ажратилмоқда. Ҳар бир цех коллективи навбатма-навбат автомашина билан таъминланади. Шаҳардаги «Кимегар» истироҳат боғи, барча кутубхона ва кинотеатрлар, қишлоқ бурчаклар ва бошқа шу каби муассасалар ҳам беш кунлик иш ҳафтаси жорий қилиниши билан ўз ишларини қайта ташкил этишди. Улар шанба ва ашанба кунлари ишлайдиган бўдилар.

Яхши дам меҳнатга ҳамдам, дейди халқимиз. Мирқиб маданий ҳордиқ чикариш, бўш вақтни самарали ўтказиш ишчи-хизматчилар меҳнати кўнглич бўлишига ортишга олиб келмоқда. Янгица ишлашга ўтганидан кейин комбинат маҳсулот ишлаб чиқаришнинг қўлайтириш, сифатини яхшилаш, таннаҳини қаматириш борасида анча олдинга қараб килинди. Масалан, ўтган йилининг иккинчи армонида, яқин янгица иш усули жорий қилингандан сўнг яқин маҳсулот ишлаб чиқариш шу йилининг биринчи армонидаги қараганда 8,5 процент қўлайди. Меҳнат унумдорлигининг орттиш даражаси аса 10,7 процентини ташкил этди. Ишчи-хизматчилар олаётган маош миқдори 8 процент ортди.

ЭЪТИРОЗ ВА МУЛОҲАЗАЛАР

КОМБИНАТ коллективининг дам олишнинг янада яхшироқ уюштириш учун қатор масалаларни ҳал қилиш керак, — дейди

ди ўртоқ Сулаймонов. — Раҳбар ташкилотлар бу ҳайвони ишга ҳалақит бераётган сабабларни бартараф этишда бизга ёрдам беришлари керак, чунки уларнинг ёрдамида бунинг ҳал қилиб бўлмайди.

Дам олиш вақти қўлайтач, кўп ишчи-хизматчилар боғдорчилик ва деҳқончилик ишлари билан шугулланиш истисини билдирмоқдалар. Албатта, бунинг учун ер керак. Шаҳар ичиде аса бундай бўш ётган ерлар йўқ. Шунинг учун, уни шаҳар ташқарисидан ажратиш керак. Бундай жой ашанбада ҳам. Лекин, ҳали коллективни биринчи беришганича йўқ. Област иккинчи комитети бу масалани тавроқ ҳал қилиб берса яқин бўлар эди, чунки ҳозир авиан пайти. Ер ажратишнинг катта қўлатлар ўтказиш, экинлар экишни бошлаб юбориш мумкин. Биз ҳар бир цех коллективи учун айрим участка ажратиб берамиз. Бу ерда улар коллектив бўлиб боғдорчилик ва деҳқончилик билан шугулланишарди.

Шаҳардаги ташқарида дам олувчиларни транспорт билан таъминлашда катта қийинчиликлар бор. Аввало, машиналар етарли ажратиш имкони бўлмайпти. Комбинатдаги авторбуслар берилади, холос. Шаҳардаги транспорт ташкилотларидан автомашина жуда қийинчилик билан олинмоқда. Шунинг учун бу соҳада ягона тартиб ўрнатилиш керак. Автотавзалар талабга қараб, корхоналарга машина ажратишлари лозим.

ЧИРЧИК ЭЛЕКТРОХИМИЯ КОМБИНАТИ МАЪМУРИЯТИ, ПАРТИЯ ВА КАСБА СОЮЗ ТАШКИЛОТЛАРИНИ КИМЕГАРЛАРНИНГ ДАМ ОЛИШНИНГ ЯХШИ УЮШТИРИШ ЮЗАСИДАН ҚИСҚА МУДАТ ИЧИДА ҚИЛГАН ИШЛАРИ ТАҚДИРГА ЗАВОРО. Улар бу соҳада янги-янги тадбирлар қўришмоқчи. Уни тўла-тўқиса амалга оширишга алоқадор ташкилотлар яқиндан ёрдам беришлари даркор.

М. МИРҲАМИДОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус муҳбири.

Беш кунлик иш ҳафтаси жорий қилингач юзлаб ёшлар физкультурчилар сафига қўшилди. Ҳозир корхонадаги ҳар тўрт ишчининг бири спорт билан шугулланмоқда. Суратда: енгил атлетикачи қизлар машқ қилмоқдалар.

Кимегарлар шанба ва ашанба кунлари ҳушманзара жойлар, тарихий ёдгорликлар билан шаҳарга тез-тез бориб туришди. Суратда: корхонанинг бир гурӯҳа ходимлари Самарқанд маданий ёдгорликларини кўздан кечирмоқдалар. Г. Рақов ва В. Миронов фотолари.

„Корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ишчилари ҳамда хизматчиларини... БЕШ КҮНЛИК ИШ ҲАФТАСИГА (беш иш кунини ва икки дам олиш кунини) кўчириш... — ходимларнинг меҳнат шароитини енгилаштиради, уларнинг малакаси ва маданий савиясини янада ошириш имкониятларини кенгайтиради, шунингдек ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишнинг самарадорлигини оширишга ёрдам беради“.

ХИЗМАТИНГИЗДАМИЗ